

[Socialministeren.]

i Handelsskoler ikke blev opgivet, men endog udvidet til at omfatte det store Antal af unge Arbejdere, navnlig kvindelige, der benyttes til Telefonpasning, Stenografering, Maskinskrivning o. lign. Paa den anden Side mente dette Udvalg, at det burde følge Handelsstandens Principaler deri, at Lærlingelovens Krav om Uddannelse i selve Virksomheden ikke blev anvendt med Hensyn til de unge Mennesker, der antoges til det før nævnte Specialarbejde eller til et lignende Arbejde, Bogholderi, Regnskabsføring o. s. v., gennem hvilket det ikke var muligt at give de paa-gældende en hel eller delvis Uddannelse i selve Faget. Ligeledes blev det foreslaaet, at der ikke skulde være nogen Uddannelsespligt ved Antagelse af unge Arbejdere til ren Ekspedition af Kunder eller i Specialforretninger. I saadanne Tilfælde skulde der derimod oprettes særlige Kontrakter paa dertil autoriserede Blanketter.

Af yderligere Beskyttelsesbestemmelser i Lovforslaget af 1924 skal jeg fremhæve en Regel om Maksimumslæretid, Bestemmelsen om, hvor mange Lærlinge der højst maatte uddannes i vedkommende Fag eller Fagomraade, og desuden hjemledes der de indførte Lærlingekommissioner Ret til at nægte Godkendelse af Lærlingekontrakter, naar der i vedkommende Virksomhed beskæftigedes et saa stort Antal Lærlinge, at det under Hensyn til Virksomhedens Art og Størrelse skønnedes, at en yderligere Tilgang af Lærlinge vilde bevirke, at disse ikke fik en forsvarlig Uddannelse.

Endelig blev det altsaa foreslaaet, at der skulde oprettes Lærlingekommissioner til at gennemgaa og godkende Lærekontrakter samt vaage over, at Læremesteren opfyldte Uddannelsespligten.

Dette Lovforslag blev atter fremsat i 1925—26 og vedtoges i Folketinget med forskellige Ændringer, navnlig den, at Lærlingenævnen traadte i Stedet for Lærlingekommissioner. Derefter fremsattes Lovforslaget i Landstinget i 1926—27, men paa Grund af Regeringsskiftet i December 1926 blev Lovforslaget taget tilbage af den nye Regering, der selv fremsatte et Lovforslag i 1927—28. Dette sidste Lovforslag blev fremsat i Landstinget, og det byggede i langt højere Grad end det tidligere paa Lærlingeloven af 1921. Men heller ikke dette Lovforslag lykkedes det at føre igennem Rigsdagen, idet det ikke naaede at komme til anden Behandling, inden Folketinget blev opløst i 1929.

Det Arbejde, som særlig Socialreformen har krævet i de første to Aar af det nuværende Ministeriums Regeringstid, har ikke tidligere levet mig Tid til at beskæftige mig med et Forslag til en ny Lærlingelov, og derfor fremsættes dette Lovforslag først nu. Da nu Socialministeriet imidlertid har haft den Opfattelse, at den nugældende Lærlingelov, der allerede skulde have været revideret i 1924, paa en Række Punkter har virket utilfredsstillende baade overfor de unge Arbejdere og overfor Erhvervene, foreslaar jeg Loven ændret paa de Punkter, hvor Erfaringen har vist, at Ændringer er ønskelige. Fra Handelsstandens Side er der i Aarenes Løb gentagende fremkommet Ønske om, at Lærlingeloven deltes i 2 Love, den ene for Haandværk og Industri, den anden for Handel. Jeg har ikke ment det heldigt at udfærdige 2 Love, hvis Bestemmelser for en stor Del vilde blive enslydende; derimod har jeg delt det nu foreliggende Lovforslag i 3 Kapitler, af hvilke det første omfatter de Bestemmelser, der gælder særlig for Haandværk og Industri, det andet de Bestemmelser, der er særlige for Handelen, og det tredje en Række Fællesbestemmelser.

Den nugældende Lærlingelov har særlig i fire Henseender vist sig u hensigtsmæssig og ufyldstgørende, for det første med Hensyn til Læretidens Længde, for det andet med Hensyn til de enkelte Virksomheders mangelfulde Uddannelse af Lærlinge, for det tredje Lærlingelønnens Beregning og for det fjerde Mangelen af et fagligt Tilsyn med Lærlingeuddannelsen. Det skal jeg nu gøre nærmere Rede for, naar jeg gennemgaaer Hovedbestemmelserne i det foreliggende Lovforslag.

Kapitel I omhandler altsaa de særlige Bestemmelser, der gælder for Haandværk og Industri. Blandt de Fag, der er medtaget, findes ogsaa Gartnerfaget. I Indenrigsministeriets Cirkulære af 7. September 1923 blev det udtalt, at Gartnerfaget ikke kunde anses som henhørende under Lærlingeloven, men Socialministeriet skønner ikke, at der er nogen rimelig Grund til fortsat at undtage dette Fag fra Lærlingelovens Omraade, naar der i Loven tages de Hensyn, som Gartnerfagets særlige Forhold til siger. Indenfor Almindelig Dansk Gartnerforening er det ogsaa under gentagne Drøttelser gennem Aarene blevet fremhævet som ønskeligt, at den faglige Op-læring og Dygtiggørelse af de unge i Faget sikres paa en bedre Maade end hidtil. Under Hensyn hertil og til et fra Dansk Gartnerforbund til Socialministeriet indsendt Andragende om Inddragelse af Gartnerfaget